

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

2010

Utgiven i Helsingfors den 27 maj 2010

Nr 426—431

INNEHÅLL

Nr		Sidan
426	Lag om ändring av lagen om försäkringsavtal	1609
427	Lag om ändring av 35 § i äktenskapslagen	1619
428	Lag om ändring av 11 § i lagen om preskription av skulder	1620
429	Lag om upphävande av 13 kap. 3 § i försäkringsbolagslagen	1621
430	Lag om ändring av 25 § i lagen om försäkringsförmedling	1622
431	Lag om ändring av vallagen	1623

Nr 426

Lag

om ändring av lagen om försäkringsavtal

Given i Helsingfors den 14 maj 2010

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 28 juni 1994 om försäkringsavtal (543/1994) 25 § och 49 § 3 mom.,
ändras 1 §, 2 § 3 mom., 3—5 och 7 §, 11 § 1 och 3 mom., 13 §, 15 § 2 mom., 16, 17, 19 och
20 §, 24 § 3 mom., 26 och 27 §, 30 § 3 mom., 34 §, 35 § 3 mom., 38 §, 40 § 1 mom., 41,
42 och 47 §, 51 § 1 mom., 53, 54 och 64 §, 70 § 2 mom., 72—74 §, 75 § 3 mom. och 79 §
1 mom.,

av dem 1 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 82/1998, 5 § sådan den lyder delvis ändrad i
lag 30/2005, 13 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 93/1999 och 74 § sådan den lyder i lag
142/2009, samt

fogas till lagen nya 4 a, 6 a, 9 a, 17 a, 17 b och 20 a § som följer:

1 kap.

Allmänna stadganden

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på andra försäkringar
än lagstadgade försäkringar.

Lagen tillämpas dock på försäkringar en-
ligt trafikförsäkringslagen (279/1959), pa-
tientskadelagen (585/1986) och lagen om

miljöskadeförsäkring (81/1998), om inte nå-
got annat bestäms i dessa lagar.

Denna lag gäller inte återförsäkring.

2 §

Definitioner

— — — — —
En försäkring som erbjuds en grupp och
där premien helt eller delvis ska betalas av
den försäkrade (*gruppformånsförsäkring*) be-

RP 63/2009
EkUB 3/2010
RSv 28/2010

66—2010

traktas vid tillämpningen av denna lag som en individuell försäkring.

3 §

Bestämmelsernas tvingande karaktär

Ett avtalsvillkor är ogiltigt, om det till nackdel för någon annan försäkrad eller ersättningsberättigad än försäkringstagaren avviker från vad denna lag föreskriver.

Ett avtalsvillkor som till nackdel för försäkringstagaren avviker från bestämmelserna i denna lag är ogiltigt i förhållande till en konsument samt till en sådan annan fysisk eller juridisk person som i sin egenskap av försäkringsgivarens avtalspart kan jämföras med en konsument, med beaktande av arten och omfattningen av sin näringsverksamhet eller annan verksamhet samt förhållandena i övrigt. Bestämmelserna i detta moment gäller inte gruppförsäkring.

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. gäller inte kredit- eller borgensförsäkring, sådan sjöförsäkring eller annan transportförsäkring som har tecknats av en näringsidkare och inte heller sådan försäkring av luftfartyg som har tecknats av en näringsidkare.

4 §

Bestämmelser som ska tillämpas på grupp-försäkring

På gruppförsäkring tillämpas bestämmelserna i 1—4, 8, 15, 18, 20, 20 a, 22—37, 44 och 46 §, 47 § 3 mom., 48—51, 55, 56, 59—61 och 67—82 §. På gruppförsäkring som är i kraft endast under ett tillfälligt besök på en avtalad plats eller under deltagande i verksamhet som pågår högst en månad tillämpas endast bestämmelserna i 1—4, 8 och 22—37 §, 47 § 3 mom., 55, 59—61, 69—75, 81 och 82 §.

4 a §

Bestämmelser som ska tillämpas på kapitaliseringsavtal

På en placeringsförsäkring i vilken det inte finns någon försäkrad (*kapitaliseringsavtal*)

tillämpas bestämmelserna i 1—3, 5, 6, 6 a, 7—9, 12, 13, 13 a, 51 och 52 §.

2 kap.

Information om försäkringen

5 §

Information innan avtal ingås

Innan ett försäkringsavtal ingås ska försäkringsgivaren ge försäkringssökanden den information som behövs för bedömning av försäkringsbehovet och för valet av försäkring, såsom information om försäkringsformerna, premierna och försäkringsvillkoren. När informationen ges ska uppmärksamhet även fästas vid väsentliga begränsningar i försäkringsskyddet. Dessutom ska uppmärksamhet fästas vid omständigheter som är väsentliga för valet av placeringsobjekt som eventuellt hänför sig till försäkringen, varvid den sökandes tidigare erfarenhet av och syfte med placeringen ska beaktas särskilt.

Information behöver inte ges, om den sökande inte önskar sådan eller om det skulle medföra oskäligt besvär.

Vid distansförsäljning av försäkringar ska konsumenten dessutom få den förhandsinformation som avses i 6 a kap. i konsumentskyddslagen (38/1978).

6 a §

Meddelande om avslagsgrund

Om en konsument eller den som enligt 3 § 2 mom. kan jämföras med en konsument inte meddelas försäkring ska grunden för avslaget meddelas försäkringssökanden, om inte avslaget grundar sig på 26 § i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism (503/2008). Grunden ska meddelas skriftligen. Den ska vara förenlig med lag och god försäkrings-sed.

7 §

Information under försäkringens giltighetstid

Försäkringsgivaren ska årligen lämna för-

säkringstagaren ett meddelande med upplysningar om försäkringsbeloppet och om andra sådana omständigheter beträffande försäkringens som är av uppenbar betydelse för försäkringstagaren. Närmare bestämmelser om de upplysningar som ska ges i det årliga meddelandet finns dessutom i 26 och 27 §. Efter ett försäkringsfall ska försäkringsgivaren lämna behövliga upplysningar till den som har rätt att kräva en prestation av försäkringsgivaren.

9 a §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Genom förordning av justitieministeriet kan det utfärdas närmare bestämmelser om hur de uppgifter som räknas upp i bilaga III till Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/83 EG om livförsäkring ska lämnas.

Finansinspektionen får meddela föreskrifter om hur kostnaderna för och intäkterna av sparlivförsäkringar och pensionsförsäkringar ska räknas och meddelas.

11 §

Answarets inträdande

Försäkringsgivarens ansvar inträder när försäkringsgivaren eller försäkringstagaren ger eller sänder ett antagande svar på den andra avtalspartens anbud, om ingen annan tidpunkt har avtalats enskilt med försäkringstagaren.

Om det med beaktande av försäkringens art eller av någon annan särskild orsak föreligger skäl därtill, får det i försäkringsvillkoren anges att premiebetalning är en förutsättning för att försäkringsgivarens ansvar ska inträda. Försäkringsgivaren ska för att få åberopa en sådan bestämmelse i försäkringsvillkoren göra en anteckning om detta på premiefakturan.

13 §

Försäkringstagarens rätt till fribrev eller återköpsvärde vid personförsäkring

Om besparing har uppkommit av de pre-

mier som försäkringstagaren har betalat, har försäkringstagaren rätt att avbryta premiebetalningen och enligt försäkringsvillkoren få en försäkring som motsvarar försäkringens sparandel (*fribrev*) eller få en sparandel som räknats ut enligt försäkringsvillkoren (*återköpsvärde*).

När en personförsäkring upphör har försäkringstagaren rätt till återköpsvärdet, även om försäkringsgivaren annars vore fri från ansvar.

I villkoren för en pensionsförsäkring får det dock föreskrivas att försäkringstagaren inte har sådan rätt till återköpsvärdet som föreskrivs i 1 eller 2 mom.

15 §

Försäkringsgivarens rätt att säga upp en skadeförsäkring under försäkringsperioden

Försäkringsgivaren ska efter att ha fått vetskap om uppsägningsgrunden säga upp försäkringen skriftligen utan obefogat dröjsmål. I meddelandet om uppsägningen ska uppsägningsgrunden anges. Om uppsägningen inte görs på det sätt som anges i detta moment förlorar försäkringsgivaren sin uppsägningsrätt, om inte försäkringstagaren i de fall som avses i 1 mom. 2 punkten svikligen har åsidosatt sin upplysningsplikt enligt 26 § 1 mom. Försäkringen upphör att gälla en månad efter det att uppsägningsmeddelandet har avsänts.

16 §

Uppsägning av fortlöpande skadeförsäkring

Det kan bestämmas i villkoren för en skadeförsäkring att försäkringsgivarens ansvar fortsätter en försäkringsperiod i sänder, om ingendera avtalsparten säger upp avtalet (*fortlöpande skadeförsäkring*).

Försäkringsgivaren har rätt att säga upp en fortlöpande skadeförsäkring att upphöra i slutet av försäkringsperioden. För uppsägningen ska det finnas en grund som överensstämmer med god försäkringssed. Uppsägningsmeddelandet ska sändas till försäkringstagaren se-

nast en månad före försäkringsperiodens utgång. I meddelandet ska uppsägningsgrunden anges, om inte uppsägningen grundar sig på 26 § i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism. Om uppsägningen inte görs på det sätt som anges i detta moment är uppsägningen ogiltig.

Bestämmelser om försäkringstagarens rätt att säga upp en försäkring finns i 12 §.

17 §

Försäkringsgivarens rätt att säga upp en personförsäkring

Försäkringsgivaren har rätt att säga upp en personförsäkring, om

1) försäkringstagaren eller den försäkrade innan försäkringen meddelades gav försäkringsgivaren oriktiga eller bristfälliga uppgifter uppsåtligen eller av sådan oaktsamhet som inte kan anses vara ringa och försäkringsgivaren inte skulle ha meddelat försäkringen med kännedom om det rätta sakförhållandet,

2) försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligen när han eller hon uppfyllde sin upplysningsplikt men försäkringsavtalet ändå är bindande för försäkringsgivaren med stöd av 24 § 3 mom., eller

3) det i en omständighet som hänför sig till den försäkrade och som är av betydelse för bedömningen av försäkringsgivarens ansvar har skett en i 27 § avsedd förändring som ökar risken för skada och försäkringsgivaren inte skulle ha meddelat försäkringen i det fall att omständigheten skulle ha förelegat i förändrad form redan då försäkringen meddelades.

Försäkringsgivaren får även säga upp en personförsäkring, om

1) den försäkrade uppsåtligen har framkallat försäkringsfallet, eller

2) den försäkrade efter försäkringsfallet svikligen har lämnat försäkringsgivaren oriktiga eller bristfälliga upplysningar som är av betydelse för bedömningen av försäkringsgivarens ansvar.

Försäkringsgivaren ska efter att ha fått vetenskap om uppsägningsgrunden säga upp försäkringen skriftligen utan obefogat dröjsmål.

I meddelandet om uppsägningen ska uppsägningsgrunden anges. Om uppsägningen inte görs på det sätt som anges i detta moment förlorar försäkringsgivaren sin uppsägningsrätt. Försäkringen upphör att gälla en månad efter det att försäkringsgivaren har sänt uppsägningsmeddelandet till försäkringstagaren.

Bestämmelser om försäkringsgivarens rätt att säga upp en försäkring på grund av förse- nad premiebetalning finns i 39 §.

17 a §

Försäkringsgivarens rätt att med stöd av försäkringsvillkoren säga upp en olycksfallsförsäkring och en sjukförsäkring

I villkoren för olycksfallsförsäkringar och sjukförsäkringar för vilka regelbunden premiebetalning har avtalats (*premieperiod*) får det föreskrivas att försäkringsgivaren har rätt att säga upp försäkringen att upphöra att gälla vid utgången av premieperioden. Om premieperioden är kortare än ett år eller det inte har avtalats om någon premieperiod, har försäkringsgivaren endast rätt att säga upp försäkringen att upphöra att gälla vid utgången av kalenderåret.

En försäkring får inte sägas upp av den anledningen att den försäkrades hälsotillstånd har försämrats efter det att försäkringen tecknades eller av den anledningen att ett försäkringsfall har inträffat. Uppsägningsgrunden ska även i övrigt vara förenlig med god försäkringssed.

Ett meddelande om uppsägning ska sändas till försäkringstagaren senast en månad före den tidpunkt då försäkringsperioden går ut enligt 1 mom. I meddelandet ska uppsägningsgrunden anges. Om uppsägningen inte görs på det sätt som anges i denna paragraf är uppsägningen ogiltig.

17 b §

Gruppförmånsförsäkrings upphörande

Utöver vad som bestäms om uppsägning av försäkringar får det i försäkringsvillkoren för gruppförmånsförsäkringar föreskrivas att försäkringen upphör att gälla för en försäkringstagare också på grund av att denne utträ-

der eller utesluts ur gruppen. Om en försäkring upphör att gälla på denna grund, ska försäkringsgivaren skriftligen meddela försäkringstagaren om grunden och tidpunkten för försäkringens upphörande. Försäkringen får upphöra att gälla tidigast en månad efter det att meddelandet sänts.

19 §

Ändring av avtalsvillkoren för en fortlöpande skadeförsäkring vid inträdet av en ny försäkringsperiod

I försäkringsvillkoren för fortlöpande skadeförsäkring får föreskrivas att försäkringsgivaren har rätt att ändra premien och övriga avtalsvillkor på de grunder som närmare anges i försäkringsvillkoren. Försäkringsgivaren har dessutom rätt att göra sådana mindre ändringar i försäkringsvillkoren som inte påverkar försäkringsavtalets huvudsakliga innehåll.

I samband med premiefakturan ska försäkringsgivaren sända försäkringstagaren ett meddelande om hur premien eller övriga avtalsvillkor ändras. I meddelandet ska nämnas att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen. Ändringen träder i kraft vid ingången av den första försäkringsperiod som infaller efter att en månad förflutit efter det att försäkringsgivaren sände ett i detta moment avsett meddelande om ändring av avtalsvillkoren till försäkringstagaren.

20 §

Fortsatt personförsäkring med ändrade villkor

Om en försäkringstagare eller en försäkrad uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har försummat sin upplysningsplikt enligt 22 § och försäkringsgivaren skulle ha meddelat försäkring endast mot högre premie eller annars på andra villkor än de avtalade, om försäkringsgivaren hade fått korrekta och fullständiga upplysningar, ska försäkringen fortsätta med de premierna och på de villkoren. Detsamma gäller om försäkringstagaren eller den försäkrade när han eller hon uppfyllde sin upplysningsplikt hand-

lade svikligen men försäkringsavtalet ändå är bindande för försäkringsgivaren med stöd av 24 § 3 mom.

Försäkringen fortsätter på motsvarande sätt att gälla med ändrade villkor, om det i en omständighet som hänför sig till den försäkrade och som är av betydelse för bedömningen av försäkringsgivarens ansvar har skett en sådan förändring som avses i 27 § och försäkringsgivaren skulle ha meddelat försäkringen endast mot högre premie eller annars på andra villkor i det fall att omständigheten skulle ha förelegat i förändrad form redan då försäkringen meddelades.

När försäkringsgivaren har fått kännedom om att upplysningsplikten försumrats eller att en omständighet som hänför sig till den försäkrade förändrats, ska försäkringsgivaren utan obefogat dröjsmål sända ett meddelande till försäkringstagaren om hur och när premien eller andra avtalsvillkor ändras. I meddelandet ska nämnas att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen. Om försäkringsgivaren inte sänder något meddelande i enlighet med detta moment förlorar försäkringsgivaren sin rätt att ändra premien eller villkoren.

20 a §

Ändring av avtalsvillkoren för en personförsäkring

I försäkringsvillkoren för en personförsäkring får föreskrivas att försäkringsgivaren har rätt att ändra premien och övriga avtalsvillkor på de grunder som närmare anges i försäkringsvillkoren. Premien och de övriga avtalsvillkoren får dock inte ändras av den anledningen att den försäkrades hälsotillstånd har försämrats efter det att försäkringen tecknades eller av den anledningen att ett försäkringsfall har inträffat.

Premien och de övriga avtalsvillkoren för en livförsäkring får ändras endast om det finns särskilda skäl för en ändring på grund av förändringar i den allmänna skadeutvecklingen eller räntenivån och innehållet i försäkringsavtalet inte väsentligt ändras jämfört med det ursprungliga avtalet.

Försäkringsgivaren har dessutom rätt till sådana smärre ändringar i försäkringsvillko-

ren för en personförsäkring som inte påverkar försäkringsavtalets huvudsakliga innehåll.

Om bestämmelserna om arbetspension har ändrats, får försäkringsgivaren trots denna paragraf ändra premien eller övriga avtalsvillkor för en icke formbunden arbetspensionsförsäkring i överensstämmelse med de ändrade bestämmelserna.

Försäkringsgivaren ska sända ett meddelande till försäkringstagaren om hur premien eller övriga avtalsvillkor ändras. I meddelandet ska nämnas att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen. Ändringen träder i kraft vid ingången av den första premieperiod eller, om premieperioden är kortare än ett år eller om ingen premieperiod avtalats, vid ingången av det första kalenderår som följer efter att en månad förflutit efter det att försäkringsgivaren sände ett i detta moment avsett meddelande om ändring av avtalsvillkoren till försäkringstagaren.

24 §

Försummelse av upplysningsplikten vid personförsäkring

Om resultatet av de påföljder som föreskrivs i 1 och 2 mom. blir uppenbart oskäligt för försäkringstagaren eller den som är berättigad till försäkringsersättning kan påföljderna jämkas.

26 §

Ökning av risken vid skadeförsäkring

I försäkringsvillkoren för en skadeförsäkring får föreskrivas att försäkringstagaren ska meddela försäkringsgivaren, om det i de förhållanden som uppgavs när försäkringsavtalet ingicks eller som antecknades i försäkringsbrevet har skett en förändring som väsentligt ökar risken för skada och som försäkringsgivaren inte kan anses ha beaktat när avtalet ingicks. Försäkringsgivaren ska påminna försäkringstagaren om denna skyldighet i det årliga meddelande som avses i 7 §.

Försäkringstagaren ska underrätta försäk-

ringsgivaren om en i 1 mom. avsedd förändring senast en månad efter det att försäkringstagaren erhållit det första årliga meddelandet efter förändringen.

Om försäkringstagaren uppsåtligen eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa åsidosätter sin skyldighet enligt 2 mom., kan ersättningen sänkas eller förvägras.

27 §

Ökning av risken vid personförsäkring

Om någon omständighet som hänför sig till den försäkrade, såsom yrke, fritidsintressen eller boningsort, har betydelse för bedömningen av försäkringsgivarens ansvar vid personförsäkring, får det i försäkringsvillkoren föreskrivas att försäkringstagaren ska underrätta försäkringsgivaren om förändringar i dessa omständigheter. Förändringar i hälso- tillståndet betraktas inte som riskökning enligt denna paragraf och de omfattas inte heller av upplysningsplikten. Försäkringsgivaren ska påminna försäkringstagaren om upplysningsplikten i det årliga meddelande som avses i 7 §.

Försäkringstagaren ska underrätta försäkringsgivaren om en i 1 mom. avsedd förändring senast en månad efter det att han eller hon erhållit det första årliga meddelandet efter förändringen.

Om försäkringstagaren uppsåtligen eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa åsidosätter sin skyldighet enligt 2 mom., gäller på motsvarande sätt bestämmelserna i 24 § 2 och 3 mom.

30 §

Framkallande av försäkringsfall vid skadeförsäkring

I försäkringsvillkoren för en skadeförsäkring får dessutom föreskrivas att ersättningen till den försäkrade kan sänkas eller förvägras i det fall att den försäkrades bruk av alkohol eller narkotika har varit en bidragande orsak till försäkringsfallet. I försäkringsvillkoren för motorfordonsförsäkring får det föreskrivas hur användning av alkohol, narkotika

eller andra berusningsmedel påverkar försäkringsersättningen enligt bestämmelserna i 7 § 4 och 5 mom. i trafikförsäkringslagen.

34 §

Sänkning eller förvägrande av ersättning vid skadeförsäkring

Vid prövningen av om ersättningen från en skadeförsäkring ska sänkas eller förvägras på någon grund som föreskrivs i detta kapitel ska det beaktas vilken betydelse för skadans uppkomst den omständighet har haft som försäkringstagarens eller den försäkrades oriktiga eller bristfälliga uppgift gällt. Detsamma gäller även om det har skett en sådan förändring i förhållandena som medför ökad risk för skada och åtgärder eller försummelser av den försäkrade eller en person som avses i 33 §. Dessutom ska eventuellt uppsåt hos försäkringstagaren, den försäkrade eller en person som avses i 33 § beaktas, liksom också arten av hans eller hennes oaktsamhet samt förhållandena i övrigt.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade har lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter och premien på grund av detta har avtalats till ett lägre belopp än vad som skulle ha varit fallet om riktiga och fullständiga uppgifter hade lämnats, ska förhållandet mellan den avtalade premien och premien beräknad enligt riktiga och fullständiga uppgifter beaktas när en ersättning sätts ned. Mindre avvikelser i försäkringspremierna ger dock inte rätt till nedsättning av ersättningen.

35 §

Fall där oriktiga upplysningar eller riskökning saknar betydelse

Vid livförsäkring får försäkringsgivaren åberopa försummelse av upplysningsplikten endast om dödsfallet har inträffat innan fem år förflutit från ansvarets inträdande eller om försäkringsgivaren inom samma tid har sänt ett meddelande som avses i 17 § 3 mom. eller

20 § 3 mom. Vad som bestäms i detta moment ska inte tillämpas om försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligen.

38 §

Premiebetalning

Premien ska betalas inom en månad efter det att försäkringsgivaren har sänt en premiefaktura till försäkringstagaren. Den första premien behöver dock inte betalas förrän försäkringsgivarens ansvar har inträtt, om inte betalning av premien enligt försäkringsvillkoren är en förutsättning för att försäkringsgivarens ansvar ska inträda. De följande premierna behöver inte betalas före den avtalade premieperiodens eller försäkringsperiodens början. Om försäkringsgivarens ansvar delvis inträder senare behöver premien för denna del av ansvaret inte betalas innan ansvaret inträtt.

Om försäkringstagarens betalning inte täcker en och samma försäkringsgivares alla premiefordringar, har försäkringstagaren rätt att bestämma vilka premiefordringar som ska avkortas med det belopp som betalas.

40 §

Fortsatt ansvar och utsökning av premien vid fortlöpande skadeförsäkring

Om det i försäkringsvillkoren för en fortlöpande skadeförsäkring föreskrivs att försäkringsgivarens ansvar inte upphör före utgången av försäkringsperioden, trots att premien för försäkringsperioden inte har betalats inom utsatt tid, får försäkringsgivaren driva in premien jämte dröjsmålsränta i utsökningsväg utan dom eller beslut, med iakttagande av lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007), förutsatt att försäkringsgivaren har gjort en anteckning om detta på premiefakturan.

41 §

Fortsatt gruppförmänsförsäkring

Har en gruppförmänsförsäkring upphört

enligt 17 b § i fråga om en försäkringstagare som har utträtt eller uteslutits ur gruppen, anses försäkringen dock vara i kraft i fråga om en sådan försäkringstagare för vilken försäkringsgivaren har tagit emot premien.

42 §

Betalning av försenad skadeförsäkringspremie

Om en försäkringstagare i ett fall som avses i 11 § 3 mom. betalar premien för en skadeförsäkring för sent eller i ett fall som avses i 39 § efter det att försäkringen upphört, inträder försäkringsgivarens ansvar dagen efter att premien betalats. Försäkringen gäller härvid till utgången av den ursprungligen avtalade försäkringsperioden, räknat från det att den på nytt trätt i kraft.

Vad som bestäms i 1 mom. ska dock inte tillämpas, om försäkringsgivaren inom 14 dagar efter det att premien betalats meddelar försäkringstagaren sin vägran att ta emot betalningen. Försäkringsgivaren får inte vägra ta emot betalningen av den anledningen att ett försäkringsfall har inträffat efter det att premien betalats.

47 §

Förmånstagare

Försäkringstagaren har rätt att förordna en person (*förmånstagare*) som i stället för försäkringstagaren eller den försäkrade har rätt till den ersättning som betalas ut enligt en personförsäkring. Försäkringstagaren får ändra eller återkalla förmånstagarförordnandet, om något försäkringsfall i samband med vilket förordnandet är avsett att tillämpas inte har inträffat. I försäkringsvillkoren för pensionsförsäkring får begränsningar göras i försäkringstagarens rättigheter enligt detta moment.

Försäkringstagaren kan ge förmånstagaren eller den försäkrade en skriftlig utfästelse om att hålla förordnandet i kraft (*oåterkalleligt förmånstagarförordnande*). Förmånstagarförordnandet får i dessa fall inte ändras eller återkallas utan samtycke av den som har tagit emot utfästelsen.

Om ett förmånstagarförordnande är i kraft, ingår en försäkringsersättning som ska betalas med anledning av den försäkrades död inte i dödsboet. Försäkringsersättningen hör till den försäkrades dödsbo om det inte finns något förmånstagarförordnande och om det i försäkringsvillkoren inte har angetts att ersättningen ska betalas till försäkringstagaren.

Har en livförsäkring tecknats för någon annan än försäkringstagaren eller annars på sådana villkor att den tidpunkt då försäkringsersättningen ska betalas inte är beroende av försäkringstagarens död och avlider försäkringstagaren innan försäkringsersättningen ska betalas ut, övergår försäkringstagarens rätt på förmånstagaren, om en sådan har förordnats.

51 §

Överlåtelse och pantsättning av rättighet som grundar sig på livförsäkring

Försäkringstagaren får överlåta och pantsätta en rättighet som grundar sig på livförsäkring. Överlåtelse och pantsättning av rättigheter som grundar sig på pensionsförsäkring kan dock begränsas i försäkringsvillkoren. En rättighet som grundar sig på grupplivförsäkring får inte pantsättas. Överlåtelsen eller pantsättningen är inte gällande mot försäkringstagarens borgenärer, om inte försäkringsgivaren skriftligen har underrättats om saken. Om en försäkring är förenad med ett oåterkalleligt förmånstagarförordnande, får försäkringstagaren inte överlåta eller pantsätta försäkringen utan samtycke av den som har mottagit utfästelsen om förmånstagarförordnandet.

53 §

Meddelanden till panträttsinnehavaren och till den som får utfästelse om ett förmånstagarförordnande

Bestämmelserna i 17, 20, 21 och 39 § om försäkringsgivarens skyldighet att informera försäkringstagaren om att försäkringen upphör eller att försäkringsgivarens ansvar minskar gäller även den hos vilken en på livför-

säkring baserad rättighet har pantsatts eller som har mottagit en utfästelse om att ett förmånstagarförordnande ska hållas i kraft, under förutsättning att försäkringsgivaren har underrättats om pantsättningen eller förmånstagarförordnandet. En försäkringsgivare som åsidosätter sin informationsskyldighet kan inte gentemot pantsättsinnehavaren eller förmånstagaren åberopa att försäkringen har upphört eller ansvaret minskat.

54 §

Utmätning vid livförsäkring

Om enligt en livförsäkring den försäkrade är försäkringstagaren eller dennes make, får ingenders rätt enligt försäkringsavtalet utmätas för någonderas skuld, om

1) det efter det att försäkringen tecknades har förflutit minst fem år när utmätningen verkställs, det har avtalats att premier ska betalas i minst tio år och det under inget år har betalats mer än en femtedel av det sammanräknade premiebelopp som skulle ha förfallit till betalning, om premierna när försäkringen tecknades hade fördelats jämnt över tio år; en premieförhöjning som beror på en avtalad förändring i det index som anger kostnadsutvecklingen ska inte beaktas, eller om

2) försäkringen gäller endast dödsfall, och i premie inte för något år har betalats mer än två gånger den årliga premien.

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas inte vid utmätning av underhåll som ska betalas till make eller barn.

64 §

Meddelande om att en försäkringsgivares ansvar upphör eller begränsas

Försäkringsgivaren är skyldig att upplysa de försäkrade enligt 62 § som försäkringsgivaren känner till, om att försäkringsgivarens ansvar upphör eller om ett avtal eller en åtgärd som begränsar ansvaret, om avtalet eller åtgärden kännbart begränsar den försäkrades rättigheter. Försäkringsgivarens ansvar upphör eller avtalet eller åtgärden träder i kraft gentemot den i 62 § avsedda försäkrade

tidigast 14 dagar efter det att meddelandet har avsänts till den försäkrade.

70 §

Utbetalning av ersättning

Försäkringsgivaren ska när försäkringsersättning betalas till en omyndig underrätta förmyndarmyndigheten i den omyndiges hemkommun, om ersättningens totala belopp är större än 1 000 euro och ersättningen innefattar annat än ersättning för sådana kostnader eller förmögenhetsförluster som har orsakats av ett försäkringsfall.

72 §

Oriktiga upplysningar efter ett försäkringsfall

Om den som söker ersättning efter ett försäkringsfall svikligen har lämnat försäkringsgivaren oriktiga eller bristfälliga upplysningar som är av betydelse för bedömningen av försäkringsgivarens ansvar, kan ersättningen till honom sänkas eller förvägras enligt vad som är skäligt med hänsyn till förhållandena.

73 §

Tidpunkten för ersättningsanspråk samt preskription

Ersättningsanspråk som grundar sig på försäkringsavtal ska riktas till försäkringsgivaren inom ett år efter det att den som söker ersättning fått kännedom om försäkringen, försäkringsfallet och den skadepåföljd som föranletts av försäkringsfallet. Ersättningsanspråk ska i varje fall göras inom tio år efter försäkringsfallet eller, om försäkringen tecknats för personskador eller skadeståndsskyldighet, efter det att skadepåföljden uppkommit. Med framläggande av ersättningsanspråk jämställs anmälan om försäkringsfallet.

Om något ersättningsanspråk inte läggs fram inom den tid som anges i 1 mom. förlorar den som söker ersättning sin rätt därtill.

74 §

Tid för väckande av talan

Talan med anledning av försäkringsgivarens ersättningsbeslut eller annat beslut som inverkar på försäkringstagarens, den försäkrades eller någon annan ersättningsberättigads ställning ska väckas inom tre år efter det att parten fått skriftligt besked om försäkringsgivarens beslut och denna tidsfrist, annars är talerätten förlorad. I 11 § i lagen om preskription av skulder (728/2003) bestäms om avbrytande av preskription av den anledningen att ett ärende anhängiggörs i konsumenttvistenämnden, Försäkringsnämnden eller något annat organ som avgör konsumenttvister.

75 §

Försäkringsgivarens regressrätt

Försäkringsvillkoren får inte avvika från bestämmelserna i 1 och 2 mom. till nackdel för en tredje person om denne är en privatperson eller en arbetstagare, en tjänsteman eller någon annan person som i enlighet med 3 kap. 1 § i skadeståndslagen (412/1974) kan jämföras med dessa. I försäkringsvillkoren för motorfordonsförsäkring kan dock regressrätten regleras i enlighet med 20 § i trafikförsäkringslagen.

79 §

Utsökning av premien för grupplivförsäkring för arbetstagare

Försäkringsgivaren får utan dom eller be-

Helsingfors den 14 maj 2010

Republikens President

TARJA HALONEN

slut i utsökningsväg driva in premien med dröjsmålsränta för en grupplivförsäkring som arbetsgivaren enligt kollektivavtal är skyldig att teckna för arbetstagarna (*grupplivförsäkring för arbetstagare*), med iakttagande av bestämmelserna i lagen om verkställighet av skatter och avgifter.

Denna lag träder i kraft den 1 november 2010.

Denna lag tillämpas på

1) försäkringar, där avtal har tecknats efter det att lagen trätt i kraft,

2) skadeförsäkringar som fortsätter en försäkringsperiod i sänder enligt 16 § 1 mom., räknat från ingången av den försäkringsperiod som närmast följer efter det att lagen trätt i kraft, och

3) olycksfallsförsäkringar och sjukförsäkringar från ingången av den premieperiod som närmast följer efter det att lagen trätt i kraft eller, om någon premieperiod inte avtalats, från ingången av det kalenderår som närmast följer efter det att lagen trätt i kraft.

På andra försäkringar än de som avses i 2 mom. 2 och 3 punkten och om vilka avtal har tecknats innan denna lag trätt i kraft tillämpas lagens 4, 7, 17 b, 20 och 20 a §, 24 § 3 mom., 27, 41, 47 och 54 § samt 70 § 2 mom.

Om ett försäkringsfall har inträffat efter det att lagen trätt i kraft tillämpas lagens 17 § 2 mom., 72 och 73 § samt 75 § 3 mom. Om försäkringsgivarens beslut har fattats efter det att lagen trätt i kraft tillämpas 74 §.

Justitieminister *Tuija Brax*

Nr 427

L a g

om ändring av 35 § i äktenskapslagen

Given i Helsingfors den 14 maj 2010

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i äktenskapslagen av den 13 juni 1929 (234/1929) 35 § 2 mom. som följer:

35 §

— — — — —
Makarna har dock inte giftorätt i egendom som undantagits giftorätten genom ett förordnande i ett äktenskapsförord, gåvobrev, testamente eller förmånstagarförordnande avseende personförsäkringar. Makarna har inte heller giftorätt i egendom som trätt i stället

för sådan egendom. Om det dessutom har bestämts att makarna inte har giftorätt i egendomens avkastning ska även det förordnandet iakttas.
— — — — —

—————
Denna lag träder i kraft den 1 november 2010.

Helsingfors den 14 maj 2010

Republikens President

TARJA HALONEN

Justitieminister *Tuija Brax*

Nr 428

L a g

om ändring av 11 § i lagen om preskription av skulder

Given i Helsingfors den 14 maj 2010

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 15 augusti 2003 om preskription av skulder (728/2003) 11 § 1 mom.
1 punkten som följer:

11 §

Rättsliga åtgärder som avbryter preskription

Preskriptionen av en skuld avbryts på det sätt som anges i 2 mom., om

1) borgenären väcker talan angående fordran mot gäldenären eller i fråga om fordran framställer ett krav vid domstol, konsumenttvistenämnden eller vid något annat lagstadgat organ eller i ett förfarande där ett avgörande eller en rekommendation i ärendet kan meddelas, eller vid ett organ som antecknats i den databas över organ som avgör konsumenttvister som Europeiska kommissionen svarar för,

Denna lag träder i kraft den 1 november 2010.

Denna lag tillämpas också på skulder vars rättsgrund har uppstått före lagens ikraftträdande. Om ett ärende som gäller en skuld när lagen träder i kraft är anhängigt vid ett organ som antecknats i den databas över organ som avgör konsumenttvister som Europeiska kommissionen svarar för, avbryts preskriptionen av skulden vid lagens ikraftträdande på det sätt som avses i 11 §.

Helsingfors den 14 maj 2010

Republikens President

TARJA HALONEN

Justitieminister *Tuija Brax*

Nr 430

L a g

om ändring av 25 § i lagen om försäkringsförmedling

Given i Helsingfors den 14 maj 2010

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 15 juli 2005 om försäkringsförmedling (570/2005) 25 § som följer:

25 §

Information om försäkringar

Försäkringsmäklaren ska i sitt uppdrag se till att kunden får all den information som behövs för bedömningen av kundens försäkringsbehov och för valet av försäkring innan ett försäkringsavtal ingås, såsom information om till buds stående försäkringsformer, försäkringspremier och försäkringsvillkor. När informationen ges ska försäkringsmäklaren även fästa uppmärksamhet vid väsentliga begränsningar i försäkringsskyddet. Dessutom ska uppmärksamhet fästas vid omständigheter som är väsentliga för valet av placeringsobjekt som eventuellt hänför sig till försäkringen, varvid försäkringssökandens tidigare

erfarenhet av och syfte med placeringen ska beaktas särskilt.

Den information som avses i 1 mom. och som ska ges till kunden ska bygga på en opartisk analys av tillräckligt många av de försäkringar som är tillgängliga på marknaden. Analysen och förslaget till hur försäkringsbehovet ska täckas ska ges till kunden på det sätt som avses i 20 § 1 mom. 1—3 punkten.

Informationen behöver inte ges om kunden inte önskar den eller om det skulle medföra oskäligt besvär att ge den.

Denna lag träder i kraft den 1 november 2010.

Helsingfors den 14 maj 2010

Republikens President

TARJA HALONEN

Justitieminister *Tuija Brax*

Nr 431

L a g**om ändring av vallagen**

Given i Helsingfors den 21 maj 2010

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i vallagen av den 2 oktober 1998 (714/1998) 5, 32—34, 36, 38—40, 42, 43, 46, 55, 107, 127, 132, 135 och 189 §, av dem 5 § sådan den lyder i lag 300/2009, 46 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 868/2003 och 127 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 247/2002, som följer:

5 §

Valkretsar vid riksdagsval

För riksdagsval indelas landet utgående från landskapsindelningen i följande *valkretsar*:

1) Helsingfors valkrets, till vilken hör Helsingfors stad,

2) Nylands valkrets, till vilken hör följande kommuner: Askola, Borgnäs, Borgå, Esbo, Grankulla, Hangö, Hyvinge, Högfors, Ingå, Karislojo, Kervo, Kyrkslätt, Lappträsk, Lojo, Lovisa, Mäntsälä, Mörskom, Nummi-Pusula, Nurmijärvi, Pukkila, Raseborg, Sibbo, Sjundeå, Träskända, Tusby, Vanda och Vichtis,

3) Egentliga Finlands valkrets, till vilken hör följande kommuner: Aura, Gustavs, Kimitoön, Koski Tl, Laitila, Loimaa, Lundo, Marttila, Masku, Mynämäki, Nousis, Nystad, Nådendal, Oripää, Pemar, Pyhäranta, Pöytyä, Reso, Rusko, Sagu, Salo, Somero, S:t Karins, Tarvasjoki, Tövsala, Vehmaa, Västaboland och Åbo,

4) Satakunta valkrets, till vilken hör följande kommuner: Björneborg, Eura, Euraåminne, Harjavalta, Honkajoki, Huittinen, Jä-

mijärvi, Kankaanpää, Karvia, Kiikoinen, Kjulo, Kumo, Lavia, Luvia, Nakkila, Påmark, Raumo, Sastmola, Siikainen, Säskylä och Ulvsby,

5) Landskapet Ålands valkrets, till vilken hör följande kommuner: Brändö, Eckerö, Finström, Föglö, Geta, Hammarland, Jomala, Kumlinge, Kökar, Lemland, Lumparland, Mariehamn, Saltvik, Sottunga, Sund och Vårdö,

6) Tavastlands valkrets, till vilken hör följande kommuner: Artsjö, Asikkala, Forssa, Hartola, Hattula, Hausjärvi, Heinola, Hollola, Humppila, Hämeenkoski, Janakkala, Jockis, Kärkölä, Lahtis, Loppi, Nastola, Orimattila, Padasjoki, Riihimäki, Sysmä, Tammela, Tavastehus och Ypäjä,

7) Birkalands valkrets, till vilken hör följande kommuner: Akaa, Birkala, Ikalas, Juupajoki, Kangasala, Kihniö, Kuhmalahti, Kylmäkoski, Lempäälä, Mänttä-Vilppula, Nokia, Orivesi, Parkano, Punkalaidun, Pälkäne, Ruovesi, Sastamala, Tammerfors, Tavastkyro, Urjala, Valkeakoski, Vesilahti, Virdois och Ylöjärvi,

8) Kymmene valkrets, till vilken hör följande kommuner: Fredrikshamn, Iitti, Imatra,

Kotka, Kouvola, Lemi, Luumäki, Miehikkälä, Parikkala, Pyttis, Rautjärvi, Ruokolahti, Savitaipale, Suomenniemi, Taipalsaari, Villmanstrand och Virolahti,

9) Södra Savolax valkrets, till vilken hör följande kommuner: Enonkoski, Heinävesi, Hirvensalmi, Jorois, Juva, Kangasniemi, Kerimäki, Mäntyharju, Nyslott, Pertunmaa, Piesämäki, Punkaharju, Puumala, Rantasalmi, Ristiina, S:t Michel och Sulkava,

10) Norra Savolax valkrets, till vilken hör följande kommuner: Idensalmi, Juankoski, Kaavi, Karttula, Keitele, Kiuruvesi, Kuopio, Lapinlahti, Leppävirta, Maaninka, Nilsia, Pielavesi, Rautalampi, Rautavaara, Siilinjärvi, Sonkajärvi, Suonenjoki, Tervo, Tuusniemi, Varkaus, Varpaisjärvi, Vesanto och Vieremä,

11) Norra Karelens valkrets, till vilken hör följande kommuner: Iiomants, Joensuu, Juuka, Kesälahti, Kitee, Kontiolahti, Lieksa, Liperi, Nurmes, Outokumpu, Polvijärvi, Rääkkylä, Tohmajärvi och Valtimo,

12) Vasa valkrets, till vilken hör följande kommuner: Alajärvi, Alavus, Bötom, Etseri, Evijärvi, Halsua, Ilmajoki, Jakobstad, Jalasjärvi, Kannus, Karleby, Kaskö, Kauhajoki, Kauhava, Kaustby, Korsholm, Korsnäs, Kristinestad, Kronoby, Kuortane, Kurikka, Laihela, Lappajärvi, Lappo, Larsmo, Lestijärvi, Lillkyro, Malax, Nykarleby, Närpes, Oravais, Pedersöre, Perho, Seinäjoki, Soini, Storkyro, Storå, Toholampi, Töysä, Vasa, Vetil, Vimpeli, Vörå-Maxmo och Östermark,

13) Mellersta Finlands valkrets, till vilken hör följande kommuner: Hankasalmi, Joutsa, Jyväskylä, Jämsä, Kannonkoski, Karstula, Keuruu, Kinnula, Kivijärvi, Konnevesi, Kuhmoinen, Kyyjärvi, Laukaa, Luhanka, Multia, Muurame, Petäjävesi, Pihtipudas, Saarijärvi, Toivakka, Uurainen, Viitasaari och Äänekoski,

14) Uleåborgs valkrets, till vilken hör följande kommuner: Alavieska, Brahestad, Haapajärvi, Haapavesi, Haukipudas, Hyrynsalmi, Ii, Kajana, Kalajoki, Karlö, Kempele, Kiiminki, Kuhmo, Kuusamo, Kärsämäki, Limingo, Lumijoki, Merijärvi, Muhos, Nivala, Oulainen, Oulunsalo, Paltamo, Pudasjärvi, Puolanka, Pyhäjoki, Pyhäjärvi, Pyhäntä, Reisjärvi, Ristijärvi, Sievi, Siikajoki, Siika-

latva, Sotkamo, Suomussalmi, Taivalkoski, Tyrnävä, Uleåborg, Utajärvi, Vaala, Vihanti, Yli-Ii och Ylivieska,

15) Lapplands valkrets, till vilken hör följande kommuner: Enare, Enontekis, Kemi, Kemijärvi, Keminmaa, Kittilä, Kolari, Muonio, Pelkosenniemi, Pello, Posio, Ranua, Rovaniemi, Salla, Savukoski, Simo, Sodankylä, Tervola, Torneå, Utsjoki och Övertorneå.

32 §

Meddelanden som gäller partierna

Justitieministeriet ska senast den 55 dagen före valdagen vid presidentval och den 48 dagen före valdagen vid andra val meddela de myndigheter som behandlar kandidatsökningarna, med undantag för landskapet Ålands valkretsnämnd, vilka partier som är upptagna i partiregistret och vilka personer som är berättigade att teckna respektive partis namn.

33 §

Myndigheternas lagbestämda sammanträden

Den myndighet som behandlar kandidatsökningarna sammanträder på kallelse av ordföranden i god tid, senast den 55 dagen före valdagen vid presidentval och den 48 dagen före valdagen vid andra val och därefter, om det finns ärenden att behandla, den 47, 41, 39 och 38 dagen före valdagen vid presidentval samt den 40, 34, 32 och 31 dagen före valdagen vid andra val, valdagen, dagen efter valdagen och den tredje dagen efter valdagen samt vid någon annan tid, om behandlingen av ärendena kräver det.

34 §

Beslut om och kungörelse av ingivning av handlingar

Den myndighet som behandlar kandidatsökningarna ska vid det sammanträde som hålls senast den 55 dagen före valdagen vid presidentval och den 48 dagen före valdagen vid andra val besluta till vem, vilka dagar och vid vilka klockslag samt var de för myndigheten avsedda kandidatsökningarna och

andra handlingar som gäller kandidatuppställningen ska ges in.

Angående beslutet ska avfattas en kungörelse som ska delges de valombud som partierna har meddelat och som ska uppsättas till påseende i myndighetens sammanträdeslokal samt vid kommunalval offentliggöras på det sätt som kommunens tillkännagivanden meddelas för kännedom och vid övriga val i den officiella tidningen.

36 §

Behandling av kandidatansökningar och anmärkningar mot dem

Kandidatansökningarna och de handlingar som fogats till dem kontrolleras vid det sammanträde som hålls den 41 dagen före valdagen vid presidentval och den 34 dagen före valdagen vid andra val.

Har en kandidatansökan eller en anmälan om valförbund eller gemensam lista inte lämnats till myndigheten inom föreskriven tid, ska den avvisas.

Valombudet för ett parti, en gemensam lista eller en valmansförening som inte hör till en gemensam lista ska omedelbart underlämnas, om

1) kandidatansökan eller anmälan om valförbund eller gemensam lista inte har gjorts i enlighet med denna lag eller bestämmelser som har utfärdats med stöd av den eller att de handlingar som förutsätts i denna lag inte har fogats till kandidatansökan,

2) kandidatansökningshandlingarna av andra orsaker än de som nämns i 1 punkten inte kan betraktas som lagenliga, eller

3) som kandidat har uppställts en person som inte är valbar eller som vid samma val har uppställts som kandidat på två eller flera listor.

38 §

Valombudens åtgärder med anledning av anmärkningar

De valombud till vilka anmärkningar har framställts har rätt att senast den 39 dagen före valdagen vid presidentval och den 32 dagen före valdagen vid andra val före

klockan 16 göra rättelser med anledning av anmärkningarna och att komplettera en kandidatansökan och de handlingar som fogats till den. Inom samma tid har valombuden rätt att göra behövliga justeringar beträffande en kandidats namn, titel, yrke, syssla eller hemkommun. Avser anmärkningen anmälan om valförbund, har partiernas valombud rätt att ge in ett gemensamt skriftligt förslag till rättelse av anmälan.

Har anmärkningen framställts av en orsak som nämns i 36 § 3 mom. 3 punkten, har valombudet rätt att inom den tid som anges i 1 mom. i denna paragraf stryka en kandidat som avses i det förstnämnda lagrummet.

39 §

Beslut om kandidatansökningar

De kandidatansökningar som inkommit inom utsatt tid och de handlingar som fogats till dem behandlas på nytt vid det sammanträde som hålls den 39 dagen före valdagen vid presidentval och den 32 dagen före valdagen vid andra val. Samtidigt fattas beslut med anledning av kandidatansökningarna samt anmälningarna som gäller valförbund och gemensam lista.

De kandidatansökningar som inkommit inom utsatt tid samt anmälningar om valförbund och om gemensam lista, mot vilka inga anmärkningar har framställts, ska godkännas.

40 §

Beslut som ska fattas efter besluten om kandidatansökningarna

Har en anmärkning som avses i 38 § 2 mom. gjorts och godtagbar anmälan om rättelse inte ingivits eller anmälan om strykning av kandidaten i fråga inte gjorts inom utsatt tid eller har kandidaten avlidit, tas kandidaten inte upp i sammanställningen av kandidatlistorna eller i kandidatförteckningen för presidentval. Ett partis, en valmansförenings eller en gemensam listas valombud är skyldigt att utan dröjsmål underrätta den myndighet som behandlar kandidatansökningarna om en kandidats död.

Ett parti eller en valmansförening vars an-

målan om anslutning till ett valförbund eller en gemensam lista inte har blivit godkänd, har rätt att återta sin kandidatansökan. Partiets eller valmansföreningens valombud ska ge in ett skriftligt återtagande till den myndighet som behandlar kandidatansökningarna senast den 31 dagen före valdagen före klockan 12. Ett ärende som gäller godkännande av kandidatansökan ska behandlas på nytt till följd av återtagande.

Beslut i de ärenden som avses i denna paragraf fattas vid det sammanträde som hålls den 38 dagen före valdagen vid presidentval och den 31 dagen före valdagen vid andra val innan sammanställningen av kandidatlistorna eller presidentvalets kandidatförteckning uppgörs.

42 §

Kandidatförteckningar för presidentval

Efter att justitieministeriet genom ett tillkännagivande har underrättats om kandidaterna, uppgör Helsingfors valkrets nämnd vid det sammanträde som hålls den 38 dagen före valdagen en *kandidatförteckning för presidentvalet*, om vilken i tillämpliga delar gäller vad som i 41 § bestäms om sammanställningen av kandidatlistor.

Förrättas vid presidentvalet ett andra val, uppgör Helsingfors valkrets nämnd utan dröjsmål för det andra valet en kandidatförteckning i vilken kandidaterna ska tas upp i samma inbördes ordningsföljd och med samma nummer med vilka de togs in i kandidatförteckningen för det första valet. Angående kandidatförteckningen för det andra valet gäller i övrigt vad som i 41 § bestäms om sammanställningen av kandidatlistor.

43 §

Riksomfattande kandidatregister

Justitieministeriet ska upprätta ett register, i vilket tas in alla kandidater i hela landet som vid valet i fråga tagits upp i sammanställningarna av kandidatlistorna eller i kandidatförteckningen för presidentvalet (*riksomfattande kandidatregister*).

Den myndighet som behandlar kandidatan-

sökningarna ska den 38 dagen före valdagen vid presidentval och den 31 dagen före valdagen vid andra val se till att det i det riksomfattande kandidatregistret beträffande varje kandidat införs de uppgifter som finns i sammanställningen av kandidatlistorna eller i kandidatförteckningen för presidentvalet samt personbeteckning.

Uppgifter ur kandidatregistret ges avgiftsfritt kandidaten, det parti som ställt upp kandidaten och den gemensamma lista på vilken kandidaten är uppställd samt en myndighet som avses i denna lag.

Justitieministeriet tar vid behov valkretsvis eller kommunvis en utskrift ur det riksomfattande kandidatregistret som upptar uppgifterna om varje kandidat med undantag för personbeteckningen. Ministeriet ska se till att ett behövt antal exemplar av utskriften sänds till de kommunala centralvalnämnderna, valbestyrelserna och valförrättarna vid förhandsröstningsställena i hemlandet samt till utrikesministeriet för vidare utdelning till de finska beskickningar och finska fartyg som är förhandsröstningsställen.

46 §

Rätt att förhandsrösta

Varje röstberättigad får förhandsrösta på de allmänna förhandsröstningsställena i hemlandet och utomlands i finska beskickningar.

En röstberättigad som vårdas på sjukhus eller i en verksamhetsenhet inom socialvården vilken lämnar vård dygnet runt eller vilken kommunstyrelsen annars har bestämt att ska vara förhandsröstningsställe, eller som har intagits i en straffanstalt får förhandsrösta i denna anstalt. En röstberättigad som tillhör personalen ombord på ett finskt fartyg får förhandsrösta ombord på fartyget om det befinner sig utomlands.

En röstberättigad vars rörelse- eller funktionsförmåga är så begränsad att han eller hon inte utan oskäligen svårigheter kan ta sig till röstnings- eller förhandsröstningsstället, får så som bestäms i 55 § förhandsrösta hemma i den kommun i Finland som i rösträttsregistret har antecknats som hans eller hennes hemkommun. En närstående vårdare enligt lagen om stöd för närstående vård

(937/2005) som bor i samma hushåll som den som har rätt till hemmaröstning får rösta i samband med hemmaröstningen, om kommunen i fråga har antecknats som hans eller hennes hemkommun.

55 §

Förberedande åtgärder för hemmaröstning

Den som har rätt till hemmaröstning ska senast den 12 dagen före valdagen före klockan 16 skriftligt eller per telefon till centralvalnämnden i sin hemkommun anmäla sin önskan att förhandsrösta hemma. Anmälan kan på den röstandes vägnar göras av någon som han eller hon har utsett. Skriftlig anmälan, som ska undertecknas, kan göras på en blankett som utarbetats för ändamålet.

I anmälan ska uppges

1) den röstandes fullständiga namn, personbeteckning, adress, hemkommun och telefonnummer samt, om anmälan görs av någon som den röstande utsett, även dennes namn och kontaktinformation,

2) att den röstandes rörelse- eller funktionsförmåga är så begränsad att han eller hon inte utan oskäligen svårigheter kan ta sig till röstnings- eller förhandsröstningsstället och att han eller hon därför önskar förhandsrösta hemma,

3) huruvida den röstande själv kan sköta om att en person som avses i 54 § är närvarande vid hemmaröstningen, samt

4) den i 46 § 3 mom. avsedda närstående-vårdarens fullständiga namn, personbeteckning och telefonnummer samt giltighetstiden för avtalet om närståendevård, om också närståendevårdaren vill rösta i samband med hemmaröstningen.

Valmyndigheten ska om möjligt vid behov avhjälpa brister i anmälan och försäkra sig om att anmälan gjorts av den röstande som nämns i den eller av någon som denne har utsett.

Ordföranden för den kommunala centralvalnämnden ska se till att den röstande utan dröjsmål skriftligen eller per telefon underrättas om den tidpunkt då valförrättaren besöker honom eller henne. Tidpunkten ska anges med åtminstone två timmars noggrannhet. Samtidigt ska valmyndighetens telefonnum-

mer meddelas för eventuell kontakt. Är valförrättaren förhindrad att infinna sig vid den meddelade tidpunkten, ska den röstande utan dröjsmål underrättas om detta och om tidpunkten för det nya besöket.

Om en brist i anmälan, som inverkar på röstningsförrättningen, inte har kunnat avhjälpas eller om anmälan till den kommunala centralvalnämnden har gjorts efter föreskriven tid eller om hemmaröstning inte alls kan förrättas på grund av avbrott i kommunikationerna eller något annat oöverstigligt hinder, ska den röstande så som bestäms i 4 mom. underrättas om att ingen hemmaröstning förrättas.

107 §

Valdag

Vid riksdagsval är den tredje söndagen i april valdag.

Har republikens president förordnat om nya riksdagsval är valdagen vid dessa val, enligt vad presidenten bestämmer, tidigast den första söndagen närmast efter det att 50 dagar har förflutit och senast den första söndagen efter det att 75 dagar har förflutit från den dag då förordnandet om nya val utfärdades.

När republikens president har förordnat om nya val, ska detta utan dröjsmål tillkännages, utöver vad som bestäms i 67 § 3 mom., åtminstone vid finska diplomatiska beskickningar och vid konsulat som förestås av en utsänd konsul genom offentliga kungörelser och vid behov även på något annat lämpligt sätt.

127 §

Valdag

Vid presidentval förrättas det första valet den fjärde söndagen i januari det sjätte året efter det år då republikens president senast tillträdde sitt ämbete.

Ska ett andra val förrättas, är valdagen den andra söndagen efter det första valet.

Om åtgärder måste vidtas för val av president därför att presidenten, den som valts till president eller en presidentkandidat har fått

bestående förhinder eller avlidit, bestäms genom ett beslut av statsrådet som publiceras i Finlands författningssamling om den så snart som möjligt infallande söndag då presidentval ska förrättas.

132 §

Ingivning av kandidatansökningar

Ansökan om att en kandidat ska tas upp på kandidatförteckningen för presidentvalet ska av partiets eller valmansföreningens valombud ges in till Helsingfors valkrets nämnd senast den 47 dagen före valdagen före klockan 16.

135 §

Tillkännagivande om kandidaterna

Helsingfors valkrets nämnd underrättar genom ett tillkännagivande justitieministeriet om vilka kandidater som ställts upp. Meddelandet ska lämnas genast när kandidaternas inbördes ordningsföljd har bestämts i enlighet med 37 § 1 och 4 mom. eller, om en anmärkning enligt 36 § 3 mom. har framställts, senast den 38 dagen före valdagen. Ministeriet ska utan dröjsmål publicera nämndens tillkännagivande i Finlands författningssamling.

Helsingfors den 21 maj 2010

Republikens President

TARJA HALONEN

189 §

Flyttning av valdag och utsatt dag

Infaller valdagen på nyårsaftonen, nyårsdagen, trettondagen, valborgsmässoaftonen, första maj, pingstdagen, självständighetsdagen, julaftonen, juldagen eller annandag jul, ska röstningen på valdagen ordnas följande söndag. Infaller valdagen på påskdagen eller söndagen efter påskdagen, ska röstningen på valdagen ordnas söndagen före påskdagen.

Om en annan dag än en sådan som föreskrivits för röstning på valdagen, inledande eller avslutande av förhandsröstning, kungörande av fullmäktige som valts utan förrättande av val eller fastställande av valresultatet infaller på en helgdag eller helgfri lördag eller på midsommar- eller julaftonen, ska följande vardag anses vara den utsatta dagen. Justitieministeriet har rätt att vid behov flytta en sådan utsatt dag till närmaste lämpliga dag, om det med anledning av besvär har förordnats att nya val ska förrättas eller om det har förordnats att nya riksdagsval eller kompletteringsval av fullmäktige ska förrättas eller om det har förordnats att presidentvalet ska inledas på nytt eller att val av fullmäktige ska förrättas vid ny tid.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2010.

Minister Astrid Thors

UTGIVARE: JUSTITIEMINISTERIET

Nr 426—431, 2 ark